

„UȘI DESCHISE” LA U.A.T.C.

Anul III Actorie, clasa lect. univ. George IVĂȘCU.
Scenă din *Omoară-I pe aproapele tău* de Mrožec

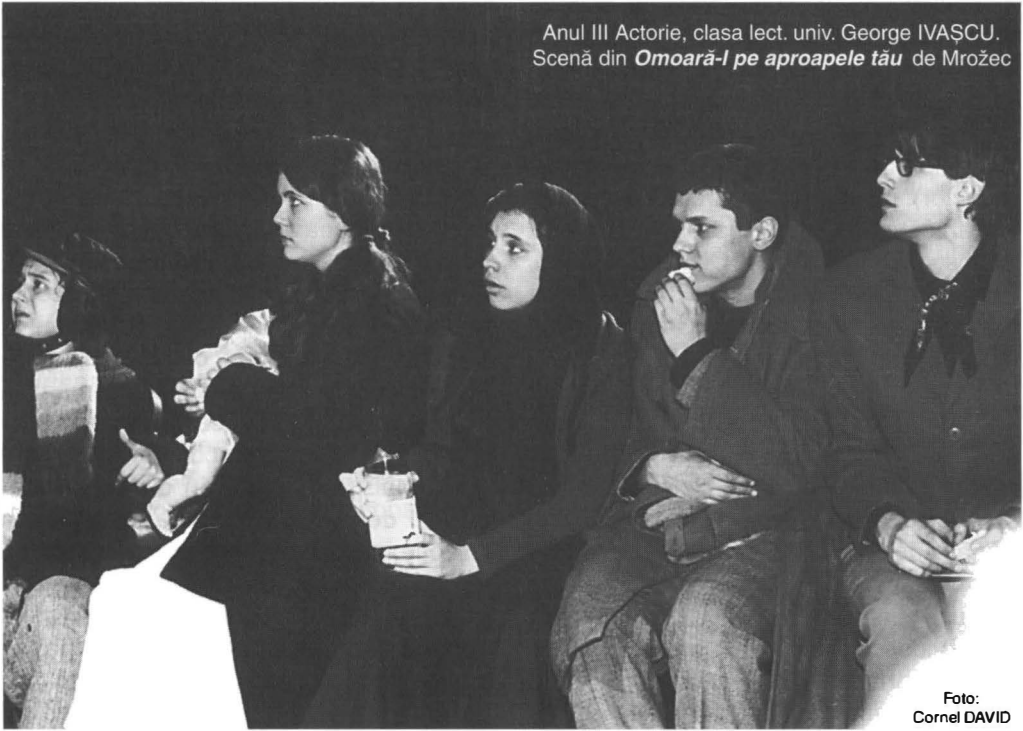

Foto:
Cornel DAVID

Oana BORȘ

S-au deschis din nou porțile

Pentru iubitorii de teatru, numele Studioului Casandra trimite gândul către acel moment de încărcătură unică: debutul. De-a lungul timpului, majoritatea studenților Facultății de Teatru, studenți din ultimul an, au făcut primul pas pe Scenă, au avut primul contact cu Publicul, aici. Acum, însă, la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” cortina se ridică mai devreme. Chiar dacă nu cu riguroasă consecutivitate (căci legile tranziției suprimă uneori cel mai debordant entuziasm), de opt ani are loc *Săptămâna*

Ușilor Deschise. O microstagionă a producțiilor de școală ce și-a redeschis anul acesta porțile, pentru a cincea oară, în perioada 25 februarie – 3 martie.

Corpusul se constituie din spectacole-examen ale studenților din anii I, II și III – actori, regizori, păpușari și marionetiști, coregrafi și, mai nou, din expozițiile scenografilor (secție aflată în al doilea an de ființare la U.N.A.T.C.). Ei se lasă descoperiți nu pe scenă, ci în spațiul obișnuit de lucru, spațiu al întrebărilor, al căutărilor de zi cu zi, al căderilor sau al reușitei. Fiecare an înseamnă încă o treaptă întru dobândirea limbajului specific al teatrului, o etapă de formare. Un fel de „traseu simbolic”, un „labirint” în care am fost invitați să pătrundem și noi spre a-l înțelege. *Maîtres de cérémonie*, aceiași ca de fiecare dată: studenții teatrolgi ai anului II. De la

concepție până la finalizare, *Săptămâna Ușilor Deschise* le aparține. Este examenul pe care ei îl susțin, un examen dificil, dar, în același timp, o experiență utilă, și spun asta nu cu subiectivitatea nostalgică a absolventului de Teatrologie, ci cu obiectivitatea celui care, ulterior, a profitat din plin de cele învățate în situații similare. Și echipei din acest an – Bianca Boitan (director), Aura Gaidarji (director executiv), Roxana Comes, Mădălina Bubu, Liudmila Stoica, Gabriela Mariș, Diana Bulboacă, Cristiana Gavrilă, Anca Mocanu, Raluca Ștefănescu, Nina Mocanu – i-a revenit misiunea de a crea imaginea evenimentului dându-i personalitate. Astfel, filonul principal a fost înconjurat de un program complex: lansări de carte (*Medeea în război cu timpul* de Olga Delia Mateescu și *Istoria dramaturgiei contemporane române* de Mircea Ghițulescu), prezentare de spectacole și documente despre arta teatrului contemporan reținute de memoria benzii video, ateliere de lucru. Atelierele, un reper important pentru privitor, au însemnat nu atât o exemplificare a tehnicii dobândite sau a calităților studenților, ci punerea în lumină a metodei de lucru din școală. De altfel, reușita fiecărei demonstrații în parte a depins de abilitățile profesorilor.

O radiografie a stării de fapt din învățământului teatral a fost făcută și în cele două colocvii desfășurate aici. Primul dintre ele, cu tema „Pedagogia artei teatrale azi” l-a avut drept moderator pe profesorul universitar și regizorul Ion Cojar, sărbătorit, în această săptămână festivă, pentru 70 de ani de viață. Cel de-al doilea, realizat în colaborare cu revista „Scena” și moderat de către regizorul Valeriu Moisescu și dramaturgul Dumitru Solomon, ambii profesori ai Universității, a adus în discuție poate cea mai importantă problemă a tinerei generații: „Debutul în Teatru în anii '90”. O întâlnire dominată de tonusul pragmatic al realității, realitate pe care studenții, aflați sub mirajul speranțelor, nu o cunosc, încă,

dar pe care, cu siguranță, o resimt din plin absolvenții ultimelor generații. Au declarat-o singuri cei prezenți, de altfel nume ce se găsesc frecvent pe afiș. S-a vorbit, așadar, despre dificultatea angajării într-un teatru, atâta timp cât nu este introdus sistemul contractului pe stagii ori pe spectacol, sau atâta timp cât numele debutantului (este vorba de regizori) nu reprezintă un prezumtiv succes de casă; despre ce înseamnă inițiativa personală în acest caz și care ar fi greutățile întâmpinate. S-a pus întrebarea în ce măsură școala pregătește studenții în spiritul adaptării la sistemul actual concret, capabili de flexibilitate și în, același timp, în ce măsură mentalitatea celor din această domeniu este pregătită de a accepta compromisul; care este rolul profesorului în dirijarea începutului de drum. Probleme aruncate în discuție, nicidecum epuizate, marcând de fapt starea de șoc, de criză pe care o poate produce debutul sau, de ce nu, absența lui. La aceasta contribuie, aș adăuga, și suprasaturarea dată de numărul mare (dar nu întotdeauna cu acoperire valorică) al absolvenților din școlile de artă teatrală. Un adevăr ce transpare, din păcate, și din microstagii prezentată.

Spectacolele claselor de regie au pus în lumină drumul pe care studentul îl urmează spre învățarea „meseriei”. Examele din sesiunea de iarnă al anului I (an coordonat de către prof. univ. dr. Alexa Visarion) sunt examene extra-text, în care tinerii regizori devin, în același timp, și protagoniști și scenografi. Aurel Palade și-a ales personajul XX din *Emigranții* de Slavomir Mrožek, realizând o construcție a amănuntului, a detaliului de la elementul de decor la gestul caracterizant ce au marcat atmosfera și au trasat linia eroului: emigrantul sărac, preocupat doar de ideea străngerii unui ban. De fapt, un spectacol în care scenariul a avut o evoluție și o consistență dramatică în sine. Traian Șoimu, în *Bradley din Copilul îngropat* de Sam Shepard

a preluat însă o stare existentă, generată de relația mamă-fiu și a dus-o mai departe spre o acumulare de tensiuni, ce a venit ca o motivație plauzibilă pentru continuarea acțiunii. Mai puțin coerent a fost scenariul lui Peter Kerek construit în jurul personajului *Roberto Zucco* din piesa cu același nume de Bernard Marie Koltès.

Pentru studenții-regizori ai anului II (aflați sub conducerea prof. univ. Valeriu Moisescu), importanța exercițiului este dată de știința lucrului cu actorul în construcția relațiilor dintre personaje. Acesta a fost și dezideratul fragmentelor de spectacole *Stele în lumina dimineții* de Aleksandr Galin, regia Adriana Zaharia; *Lecția de engleză* de Natașa Tanska, regia Monica Gavrilaş. Alexandra Badea, în *Artă* de Yasmina Reza, depășește, însă, acest stadiu, gândul regizoral și comentariul având consistență,

imaginea scenică, acuratețe, iar personajele, fine nuanțări în caracterizare. Meritul este, de asemenea, și al actorilor, studenți anul II (Adrian Anghel, Răzvan Oprea, Cătălin Paraschivescu), și al scenografei Ana Iuliana Popov (clasa lect. univ. dr. Adriana Raicu).

Bacantele de Euripide, regia Carmen Vidu, și *Povestea lui Nala și Damayanti*, o dramatizare după o legendă indiană în regia Cristinei Crăciun, au fost spectacolele prezentate de anul III (clasa prof. univ. dr. Cătălina Buzoianu). În producțiile de școală, examenele de regie pun de multe ori în valoare talentul unor actori. Așa s-a întâmplat de data aceasta cu Mădălina Ghițescu, a cărei evoluție în *Povestea lui Nala și Damayanti* și, în *Stele în lumina dimineții* s-a făcut remarcată, devenind un nume al cărui drum ar trebui urmărit mai departe.

Claudia LIPAN

O zi în „Cetate”

Într-un anotimp în care „mugurii încep să crape ahtiați de lumină”, Ușile Cetății s-au deschis larg, convingător, trăgând după sine și ferestre. Așa au ieșit la rampă oamenii Cetății, adică actori, regizori, păpușari, scenografi, coregrafi, profesori, teatrologi... Legați unii de alții cu improvizații ritmice, ateliere, colocvii, examene, lansări, public. De-al lor, de-al nostru din afara Cetății.

Când am intrat pe *Ușile Deschise*, Liviu Lucaci îi pregătea pe studenții de la Actorie pentru un antrenament de arta actorului. O serie de exerciții fizice privite din afară, unde studentul actor trebuie să-și descopere zonele de inconfort, de neputință a corpului, a musculaturii. Fișate succesiv în memorie, pe parcursul relaxărilor inserate în exercițiu, aceste probleme sunt selectate

și înlăturate. Relaxarea pentru un actor (apărută după un moment de tensiune maximă) îl ajută să câștige în libertate. Exercițiul dinamic (în special cel al mâinilor căutând un punct invizibil) dirijat către o lume exterioară mă provoacă să-mi amintesc de regula de aur a lui Grotovski, unde întregul corp se adaptează la mișcările impuse mental, la modul său de a fi. Liviu Lucaci permite actorului să își ascundă musculatura de care nu are nevoie și să lucreze asupra micilor câștiguri. Actorii au posibilitatea (prin exercițiu) să dea comenzi și semnale de încordare, tensiune, relaxare. Astfel, în timpul actului ludic, înainte de a intra în „stare”, să-și controleze dinamica interioară. Orice limită fizică nu trebuie să apară ca o concentrare, ci ca o posibilitate de a decupla, a renunța la tot ceea ce histriionul a înregistrat pe foaia de analiză. Nu avem de-a face cu o luptă; este voința actorului de a fi încărcat cu energie, bună dispoziție, curiozitate, interes pentru sine.

Am început ziua în Cetate cu un atelier de arta actorului și am vrut să vorbesc